

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

The Provincial Library
CITY
CORNER PRITCHARD AVE.
& MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK IV.

4. 32.

СУБОТА, 22 ЦВІТНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, APRIL 22nd, 1922.

No. 32.

VOL. IV.

ДЕЛЕГАЦІЯ РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК В ГЕНУ ДАЛА ВІДПОВІДЬ АЛІЯНТАМ.

ПЕРШИМ УСЛВЕМ РАДЯНСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ Є ПРИЗНАННЯ
"DE JURE" РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

Радянська делегація домагається також винагороди за шкоди, вчинені Колчаком, Денікіном і іншими білими генералами.

ЛОНДОН, 20. цвітня. — Делегація новинарської агенції з Генуї подає, що російська відповідь на пропозиції альянських експертів, яка з'явилася вчора ніби по полудню, є поодиначеного характеру. Ся відповідь відноситься до умов, пропущених Росією політичною комісією генуїської конференції відносно признання Росією її довгів.

ГЕНУЯ, 20. цвітня. — Росія і Німеччина виступили нині залученим фронтом проти альянсів. Німецька відповідь альянсам і малій антанті на їх ноту догани Німеччині і відповідь соювіської делегації на пропозиції політичної комісії мають мати багато спільного, хотів соювіська делегація обговорює обширно питання радянських републік.

Представники "Юнайтед Прес" вдало ся дістати начерки обох відповідей.

Соювіська нота має містити довший нарис цілого російського питання з соювіської точки погляду. Вона розбирає детально зміст резолюції, прийнятої на засіданні найвищої ради в Кав, на якій з'явилися об'єктовані пропозиції експертів.

Призване "de jure" Росії є одним з умов, поданих в російській відповіді, як також справа винагородження альянстами за шкоди, вчинені Колчаком, Денікіном та іншими білими командантами.

Соювіська відповідь протриває ся в багатьох місцях плянам експертів і висуває нові труднощі до приятельського поладання справи.

Німці кажуть, що альянти переговорювали тайно з соювіськими делегаціями.

Німецька відповідь на ноту Лойд Джорджа, яка була підписана 9 державами і заявляла, що Німеччина не може бути більше заступлена в політичній комісії, яка розбирає російську справу —

1) Заперече, що переговори привіли до російсько-німецького договору, підписаного в Рапалло, були тайні;

2) Говорить, що альянти самі переговорювали тайно з Росією;

3) Заявляє, що 9 держав підписавших ноту догани, не мали права виключити Німеччину з секції конференції, на якій 34 держави повинні мати рівний голос;

4) Домагається ся, щоби справа була предложена на пленарній сесії.

Які були пропозиції експертів для Росії.

В рекомендаціях експертів відносно Росії находив ся розділ, в якому поставлено слідуючі проекти:

1. Росія мусить признати фінансові зобовязання російського царського правительства і російського тимчасового правительства.

2. Росія має признати фінансові підприємства всіх підприємств органів російського правительства.

3. Соювіти мають віддати за всі втрати, спричинені акцією або недбалством соювіського правительства або когоньбудь з його агентів.

4. Стан довший, обнятий семи артикулами, має бути означений комісією для російських довгів.

5. Всі довги і зобовязання між Росією та іншими державами, зав'язані після серпня 1914, мають бути закінчені в означеній сумі готівкою.

6. Росіяни будуть мати право ставити свої претенсії за втрати або шкоди, понесені наслідком атаків в часі мілітарних операцій проти соювіського правительства.

7. Всі російські банкі, що находяться в банках країв, яких Росія є дованником, мають бути передані дотичним правительствам і на ту суму мають ся помешнати довг Росії.

НІМЕЧЧИНА РІШИЛА СТОЯТИ ПРИ СВОЇМ ДОГОВОРІ З СОЮВІСЬКОЮ РОСІЄЮ.

Відповідає альянтам, що годить ся на виключення з політичної комісії конференції для російських справ.

ПАРИЖ, 20. цвітня. — Німеччина відповіла альянтам, що згодить ся на виключення з нарад політичної комісії конференції для російських справ, каже телеграфічне донесення з Генуї, яке наспіло тут нині ввечером.

Представники Англії, Франції, Італії, Японії, Бельгії, Чехословаччини, Польщі, Югославії і Румунії на економічній конференції в Генуї вручили були німецькій делегації ноту, в якій заявили, що з огляду на те, що Німеччина заключила з Соювіською Росією особний договір, вони виключають її з політичної комісії конференції для російських справ, так як Німеччина не є вже більше заінтересована в обговорюванні справ радянських републік разом з іншими державами.

Се виключення Німеччини було карою для неї за те, що вона наспіло заключити без відома і дозволу альянсів особний договір з Соювіською Росією.

З приводу заключення німецько-соювіського договору французька і англійська преса наробила була багато крику і домагада ся острого покарання Німеччини, однак нічого з того крику не вийшло і Німеччину "покарано" так, як говорить ся повисше в сій новині.

РОСІЯ КУПУЄ В ДАНІЙ ЗБІЖЖЕ НА НАСНІЄ.

Підписано контракт на доставку збіжжя вартості 3 мільйонів корон.

КОПЕНГАГА, 19. цвітня. — Помимо офіційного соювіського проголошення бойкоту на всі данські товари для Росії, тутешній соювіський представник підписав вчора з данськими торговцями насінням контракт на вчасну доставку до Росії насіння вартості трох мільйонів корон.

В наслідок вуглевого страйку замкнено в Монтреалі залізничні шапи.

МОНТРЕАЛ, 19. цвітня. — Сьогодні оповіщено, що залізничні шапи компанії "Гренд Тронк" в Пойнт Ст. Чарлз заперестануть в п'ятницю ввечером роботу і не будуть отворені аж до 11 мая. Урядово заявлено, що замкнене шапів спричинив вуглевий страйк.

КОНГРЕС ПРОФЕСІОНАЛЬНИХ СОЮВІВ В РИМІ.

РИМ, 20. цвітня. — Тут отворено нині конгрес професіональних союзів, що належать до амстердамського Інтернаціоналу. На конгресі є представники всіх європейських країв. Конгрес отворив привітний промовою президент Італійської Федерації Праці Драгона.

ГЕНУЯ, 14. цвітня. — Завтра буде тут отворена конференція представників робітничих професіональних союзів з усіх європейських країв, за винятком Росії, на якій будуть обговорені майже ті самі проблеми, над якими радить економічна конференція.

Звись 150 ювілейних провідників, репрезентуючих 25.000.000 організованого робітництва, зійдуть ся разом, "щоби поставити зібраних тут європейських політиків під натиск організованого робітництва, яке домагається ся загального роззурження, ревізії економічних постанов Версальського договору і визнання Соювіської Росії".

Се конференцію скликав амстердамський Інтернаціонал Профсоюзів, в яким є об'єднані всі робітничі федерації світа, за винятком Росії і Американської Федерації Праці. Вона має на цілі виробити програму для великої робітничої конференції, яка значить ся в Римі, 20-го цвітня.

Юрій Чічерін
народний комісар заграничних справ Соювіської Росії, голова делегації радянських републік на конференції в Генуї.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Свято жінок-робітниць в Харкові.

ХАРКІВ, 14. марта. — Міжнародний день жіноцтва обходжено святочно в усіх фабриках і заводах Харкова.

Сею року був сей день не тільки святом жінок-робітниць, але також днем активної помочі голодуючим. У всіх фабриках відбули ся великі робітничі віча і багато робітниць і робітниць жертвували заробіток сеюго дня в користь голодуючих.

Рішено також урядити небагом "Комуністичну Неділю" в користь голодуючих і весь дохід з неї передати комітетові заповомогої акції.

Скарби київської Лаври.

КИЇВ. — Скарби, які находять ся в тутешній монастирі Київсько-Печерської Лаври, є такі великі, що якби їх виміряти на готівку, то булоб за що прокормити через якийсь час всіх голодуючих на Україні і над Чорним морем. Таку інформацію одержав прем'єр Ленін від Серафимова, заступника українського народного комісара внутрішніх справ, якому дано, агідно з виданим ономд соювіським декретом, нагляд над конфіскацією скарбів київських церков і монастирів.

Серафимов заявляє у своїм звіті, що між скарбами Печерської Лаври є дві мітри, вартість яких оцінювано в 1870 р. на \$25.000.000. Кожда з них важить по кілька фунтів і є зроблені з чистого золота. Мітри є оздоблені великими діамантами вишквої білоти та іншими дорогими жемчугами.

СЕМЕНОВ ЗНОВА ВИПУЩЕНИЙ З ВЯЗНИЦІ.

Кількатисячна топа привітала його появу свистом.

НЬЮ ЙОРК, 20. цвітня. — Отаман сибірських контрреволюціонерів Семенов з'їзав вчора знову випущений з в'язниці при вулиці Лудло. Його випущено за зложенням кавці в сумі \$25.000, яку заложили його приятелі.

Коли Семенов окружений відділом поліції показав ся на дверях в'язниці, він сховав голову в вовуір плаща, так як до його вух донесли ся свисти тисячній людий.

Вулиця Лудло була чорна від людей, які стояли на дощі кілька годин, очікуючи Семенова.

Командант американської армії на Сибірі про звірства Семенова.

ВАШІНГТОН, 13. цвітня. — Генерал В. С. Грейвс представив вчора перед сенатською комісією праці козацького генерала Семенова як масового убійника.

Семенов находить ся під сю пору в Нью Йорку, де його задержано в злуці з оскарженем одної фірми за грабжж товарів тої фірми військами Семенова на Сибірі.

Гей. Грейвс, оповідаючи комісії про акцію семінації на Сибірі, розказував про "смертні полади", якими вивожено в поле людей підозрілих о більшевизм і там їх розстрілювано; про замордованих американських жовірів та про безправне арештування одного американського поручника.

Генерала Грейвса покликав перед комісією сенатор Бора, голова комісії, який бажає, щоби Семенова депортовано з Америки.

Як Французи господарять в долині Саар.

ГЕНУЯ, 12. цвітня. — Часопись "Каттадіно" доносить сьогодня, що делегація, зложена з визначних жителів долини Саар, зверне увагу економічній конференції на відносини в тій області, де Версальським договором надано контролю Франції.

Делегация виступить з оскарженем, що французька окупація спричинила там погані відносини, та що французькі війська допустили ся там різних страшних злочинів.

Доля українських інвалідів в Позефові.

З Позефова пишуть до "Вперед":

В таборах для інтернованих Українців в Позефові в Чехії перебуває 20 інвалідів, які живуть серед дуже важких умов. Вони крім голяду і холоду терплять різні надужиття чеської, а навіть і української влади. Інвалідів — часто хорих і обезсиленних, примушують ся до тяжких робіт, як наприклад пор. Виноградник, який передав двох інвалідів чеській владі і засудив на кару арешту за се, що не могли працювати. Шойво чеські лікарі оглянувши ранні інвалідів, звільнили їх від карі.

Голодівка комуністів на Павку.

"Вперед" з 14. марта доносить:

Політвчн в'язні комуністи на Павку в числі 12 осіб ведуть вже від тижня голодівку.

ПОМІЧ З КАНАДИ ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ НА УКРАЇНІ.

Комітет Помочі Голодуючим на Радянській Україні в Вінніпегу вислав вже до Європи на поміч голодуючим України \$2.061.27.

В тижневій виказі жертв на поміч голодуючим на Радянській Україні, поміщені в минушій числі "Українських Робітничих Вістей", було сказано, що до Закордонного Бюра Помочі Голодуючим України в Празі, Чехословаччина, вислано для голодуючих на Радянській Україні другу тисячу доларів. На отсім місці хочемо сказати детальніше про сю справу.

До Закордонного Бюра Помочі Голодуючим України в Празі, на руки Уповаженого Представника У.С.Р.Р. в Чехословаччині і голови того Бюра тов. М. Левницького, Комітет Помочі Голодуючим на Радянській Україні в Вінніпегу вислав для голодуючих на Україні два рази по 1.000 американських доларів. Перша вислака була зроблена при кінці минулого місяця і вносила на канадійські гроші, разом з переслакою — \$1.032.50. Другу тисячу американських доларів вислано минушій середи і ся вислака вносила на канадійські гроші, разом з переслакою — \$1.028.77. Разом вислано через Закордонне Бюро Помочі Голодуючим України в Празі для голодуючих на Радянській Україні 2.000 американських доларів, а на канадійські гроші, разом з переслакою — \$2.061.27.

Коли збереть ся третя тисяча доларів, вона також буде сейчас вислана в призначене місце. Гроші зібрані для голодуючих не будуть лежати дармо ані одного дня, так як вони призначені для ратования людий від голодової смерті і десяти дармо не можуть.

"Се повинні взяти на увагу всі українські робітники і фермери в Канаді і негайно поспішити з своїми жертвами на ратование від голодової смерті селян і робітників на Радянській Україні. Особливо се відноситься до тих, що еше нічого не зложили на фонд для голодуючих України."

За Комітет Помочі Голодуючим на Радянській Україні,
Д. Лобай, секретар.

Польські незалежні соціалісти проти реакції в Польщі.

"Glos", орган незалежних польських соціалістів, що виходить в Кракові, в 4 числі, з часті Відділу У.Р.Д. устроює 1. лютого, дуже остро звертає ся проти реакції та переслідування робітничого руху в Польщі. В Кракові, Варшаві та в других містах творимі повні робітниками. В Воронках сидить уже 7 місяців провідник познанських робітників Поранкевіч, якого мимо тяжкої недуги не хочуть навіть перенести до шпиталю. "Glos" звертає ся проти провокаційної системи дефензивної поліції та визнає робітництво, щоби всіма способами боролося з провокацією.

Взаємини соювіських кооперативів із закордоном.

Представник Комісаріату закордонної торгівлі заявив кореспондентови "Роста", що центральний соювіський торговельний союз дістав повноваження заключувати торговельні договори із закордонними кооперативами. Також деякі фірми в Соювіській Росії мають право вислати своїх представників для торгівлі з закордонними кооперативами. Комісаріат торгівлі плянує організувати акційне підприємство для торгівлі з закордонними торговими підприємствами.

Роковини парижської комуністичної святації в Соювіській Росії як загальне державне свято.

Робітники парижської комуністичної святації в Соювіській Росії як загальне державне свято.

ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.

Заходом відділу Секції Женщин-Робітниць при Ст. У. Ф. Д. в Вінніпегу і при співуході в Кракові, в 4 числі, з часті Відділу У.Р.Д. устроює ся в неділю, дня 23. цвітня, в Українських Робітничих Домах, в Іст Килдонан

ТОВАРИСЬКУ ЗАБАВУ.

Початок точно о годині 2.30 пополуноди.

Колекта при дверях. Просить ся всіх товаришів і товаришок, приятелів і взагалі прихильників Укр. Роб. Дому прибути на згадану забаву чисельно. Забава протриває ся до пізної ночі. При першорядній музиці потанцюєте до неспуху. Забавивши ся доволі, розійдете ся домів вдоволені. Заряд відділу.

Лекція спеціально для женщин

Слідуючої середи, дня 26. цвітня, т. І. Шидловський виступить в Укр. Роб. Домі в Вінніпегу дуже цікаву і поучальну лекцію для женщин на тему:

"ВСЕСВІТНА РЕВОЛЮЦІЯ".

Лекція почне ся точно о год. 8-й ввечером, тому просить ся всіх товаришок-робітниць прибути в означений час. Заряд відділу.

Тикети на концерт в Allen Theatre, який відбудеть ся в неділю, 30. цвітня, в користь голодуючих в Сов. Росії, можна вже набути в Укр. Роб. Домі, в офісі Ком. Пом. Гол. в Сов. Росії. Ціна: \$1.00 і 50 ц.

УВАГА! — ПЕРШИЙ РАЗ В ВІННІПЕГУ! — УВАГА!

Польське Робітничче Товариство "Нове Жиче"

— відіграє —

В СУБОТУ, ДНЯ 22 ЦВІТНЯ, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ драму в 5-ох діях і 8-ох відслонах, п. н.:

"ДАМАЗИ МАЦОХ"

Для дітйй понизше 16-ти літ вступ заборонений.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ц. (ВКЛЮЧАЮЧИ ВОР ТЕКС) КУРТИНА ПІДНОСИТЬ СЯ ТОЧНО О ГОД. 8.15 ВЕЧЕР.

Просить ся всіх прибути як найчисленнійше.

ВЖЕ ВИЙШЛО І РОЗСИЛАЄТЬ СЯ ПЕРШЕ ЧИСЛО ЖУРНАЛА

ГОЛОС ПРАЦІ

Се число багате цікавим матеріалом; містить в собі кілька кандайять ілюстрацій.

ЦІНА ПООДИНОКОГО ЧИСЛА 25 ц.

Передплата виносить на рік \$2.50; на піврік \$1.25.

Кожда робітничча організація повинна негайно замовити собі більшу скількість примірників для розпродажі. Кождий читач і кожда читачка "Українських Робітничих Вістей" повинні замовити собі се число, щоб переконатися, що вони повинні стати передплатниками "Годосу Праці".

Кождий читаючий робітник і фермер; кожда читаюча робітниця і фермерка повинні сейчас поспішити з замовленням на "Голос Праці".

Замовлення разом з належитістю належить посылати на адресу:

THE VOICE OF LABOR
UKRAINIAN LABOR TEMPLE,
Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n... Winnipeg, Man.

Subscription per year... \$4.00 Telephone: St. John 1465.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень: В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришене "Українських Робітничих Вістей". Передплата на рік... \$4.00

Адреса:— UKRAINIAN LABOR NEWS c/o. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертає ся, хіба що дописувачеві вказано на помилку, що бланк звороту своєї рукописи на випадок її помилки та залучити поштову марку на її пересилку.

ЗАКРИТЕ ЛЬВІВСЬКОГО "ВПЕРЕДУ"

Нашим читачам відомо, що в останніх роках виходила у Львові щоденна газета "Вперед", орган Української Соціал-Демократичної Партії в Галичині.

Та вже пізніше в 1920 р., коли "медвідь з півночі" — Червона армія, дійсно прийшов до Галичини, коли українські селяни і робітники в Східній Галичині на власні очі побачили, що то за одні оті "страшні" большевики, коли вони на власні до-свіді переконали ся, що це таке радянська власть.

За таке становище "Впереду", особливо за його негативне відношення до Петлюри і прихильне відношення до радянських республік, з окрема до Радянської України, українська чорна сотня як в Європі, так і по сім боці океану почала нападати на нею з такими самими підліми брехнями і лайками, з якими вона нападєть ся на інші українські дійсно робітничі газети.

Та всі ці напади української чорної сотні на "Вперед" йому, так би сказати, директно не шкодили. "Вперед" міг з них сміяти ся. Знайшли ся однак "свої" ближні брати Українці таки у Львові, які почали працювати в тім напрямі, щоби польські власті загнали "Вперед" до гробу.

Вчера в поудіне закрито "Вперед". Як причину по-дано його "протидержавну діяльність". По правді закрито його, бо він невигідний. Від якогось часу йшла на нього нагілка і від українських трудювників з "Громад-ського Вістника", органу Петрушевича, і від запропан-ців дефесивів Яковца та його "Рідного Краю", а також і від правого крила українських соціалістів і П.П.С. (поль-ської партії соціалістичної).

Ось так висунули ся польські шляхти українські "пат-ріоти" в Галичині як з націоналістичного, так і з соціал-пат-ріотичного табору. Вони, хоч і не мають власті в Східній Га-личині, доводять до того, що польські пани забороняють там одинокую українську газету, яка висловлювала думки робітни-ка. Се роблять ті, які величають себе великими українськими патріотами, а декотрі з них і великими борцями за визвід Га-личини з під польсько-шляхтоцького панування.

ТОВАРИШІ! ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО МІСЯЦЬ МАЙ Є ЧЕРВОНИМ МІСЯЦЕМ "УКР. РОБ. ВІСТЕЙ".

ЛУПАЙМО СКАЛУ ТЕМНОТИ!

Мені здаєть ся, що дякуючи, щоби менше-більше побачи-ти, як розвиваєть ся просвітна і організаційна робота серед у-країнського робітництва в Канаді, треба переглянути і пересту-діювати послідню сторінку "Українських Робітничих Вістей", читаючи на ній не те, що пишеть ся про якісь чужі робітниц-тву товариства або про роботу яких небудь т. зв. патріотів, а в дійсності компанійних агентів, що скачуть на капіталістичнім ланцюжку, але читаючи ті дописи, в яких робітники зі всіх сто-рін пишуть про робітничий рух в своїх місцевостях.

Взяти хоч би за примір справоздане філії Українського Ро-бітничого Дому в Дромгелер. Ще не давно, пару років тому назад, там був слабоний відділ Стіваришеня Укр. Роб. Дім і товариші все жаліли ся, що нема з ким повести як слід робо-ту. А нині? Само їх тримісячне справоздане говорить за се-бе. Товариство мало \$1.322.40 загального приходу за три мі-сяці. До сего невключені ті кілька соток доларів, які має на ру-ках комітет перебудови Укр. Роб. Дому в Дромгелер. До сего не включені також \$731.80, зібрані для голодуючих в Привол-жу.

"Ось такий то поступ зробили українські робітники в Ка-наді, если пригадати і порівняти ті часи, коли кілька років то-му назад "Робочий Народ" мав \$45.00 довшу і за літо трудно бу-ло його сплатити".

Так швид секретар, подаючи справоздане філії У.Р.Д. в Дромгелер. Так, се дійсно великий і славний поступ украї-нського робітництва в Канаді, если ми оглянемо ся назад і по-рівняємо теперішній організаційний розвиток з тим, яким він був не тільки ще за тих часів "Робочого Народу", коли за рік тяжко було сплатити \$45.00, але коли порівняємо його з роз-витком робітничого руху пару років тому назад.

Дехто може сказати, пощо нам оглядатися назад, нам тре-ба йти вперед, бо там наша ціль. Воно так. Але хто не пере-глядає своєї минувшини, не пригадає собі тих ударів, які на не-го сипали ся зі всіх боків, не пригадає тих болючих ран, які йому наносили сі удари і як він їх лічив, щоби знова стати на ноги, той не далеко забіжить вперед. Житє є боротьба і в боротьбі часто приходиться ся терпіти тяжкі поразки, відтак шукати з них виходу, а знайшовши його, готуватись до нової боротьби і до нових ударів. Для того ми повинні оглядати ся назад і на тих поразках, на тих ударах минувшини ми повинні учитись, повинні з них брати житєву лекцію для дальшої боротьби.

А перелове українське робітництво Канади має свою ми-нувшину, має з чого брати свою лекцію і на чім учити ся. Ми не будемо вертати ся аж до часів "Робочого Народу". Досить взяти період "Українських Робітничих Вістей". Несміяно, зі страхом божим появили ся вони, щоби знова підняти прапор, вирваний з рук організованого українського робітництва в 1918 р. Шукали вони дорогу до хат розігнаних з організації по-одиноких українських робітників, щоби знова підняти їх на ор-ганізацію, а если ідишли ся в деяких місцевостях недовбиті робітничі гуртки, то й ті мовчали, "бо благоденствували".

Се було тільки три і пів року тому назад. Тепер самі то-вариші з провинції, з майстерських кемпів, як от з Дромгелер, по-ривнують розвиток своєї роботи за той період. Минувшіого ро-ку вони побудували свій Дім, а сего року вже хочуть перебу-дувати, бо малий.

Там де пару років тому назад не було майже робітничої організації, там минувшіого року побудовано Робітничий Дім, а сего року вже й той за малий. Таке стало ся не тільки в Дром-гелер. Таке саме є в Елмонті, Торонді, Трансконі. З інших місцевостей жалують ся товариші, що нема своєї хати, а тому не йде як слід робота. Будеємо свій Дім, пишуть товариші з Мус Джо, з Тімпс, Хочемо будувати свій Дім лишити товари-ші з Саскатуну. Старайте ся якнайшорше виплатити довг У. Р. Д. в Вінніпегу, бо ми хочемо будувати у себе Дім, кажуть товариші з Келгари. Ми вже і не згадуємо про таких ішасливих товаришів, як в Ріджайні, які вже навіть виплатили свій Дім, або про таких, що тихенько, без шуму виплачують останні ра-ти свого довшу.

Правда, з ріжких місцевостей жалують ся товариші, що робота йде пиняво, що брак відповідних сил, що до загальної маси трудно підступити, бо вона є если не під опікою ревер-сденника, то під опікою пуарумника, а то й обох разом. З де-яких місцевостей скажуть ся товариші, що деякі їх "провід-ники" зраджують своїм принципам та йдуть у ворожий табір і звідтам шкодять їх роботі.

До таких товаришів ми скажемо: огляньте ся товариші на-зад. Подивіть ся де опинили ся ріжні бувші колись робітничі лідери? Не якбач, а такі "першорядні". Кому вони тепер слу-жать? Але що вони могли пошкодити робітництву в його зма-ганнях до поліпшення своєї долі? Вони могли зрадити робітниц-тву, могли запропатити його ворогам, але само робітництво лишило ся вірним собі і йде своїм шляхом вперед.

Темнота — наш найбільший ворог і дуже тяжко з нею бо-роти ся, пинше одна товариш. Нічого, товариші, легко нам не даєть ся. Але що тяжко виборюєть ся, те дорого оцінюєть ся. Навіть є спеціальна мужицька пословиця, яка каже, що тале місце собаки їдять. Розумієть ся, се не значить, що ми повинні мурати ся всерего того, що легко нам дістаєть ся, але ми в таке "легке" не віримо. А если щось дістанєть ся нам легко, то гірке воно буде для нас. Ліпше і не дурім себе надією про легкість завойовування нами позицій на організаційнім чл. просвітнім полі нашій боротьбі. Історія нашого розвитку каже нам против-не. Ви, товариші, на місяць знаєте се з власного довшу.

За останні роки наша як організаційна, так і просвітна ро-бота много поступила наперед. Але чим дальше вона посту-пає, тим більше стоїть перед нею завдань до виконання, тим ширші горизонти розкривають ся перед нею для роботи.

Ось один товариш скажеть ся, що робітників коло карт повно, в пудрамах також повно. "І якою мовою до них гово-рив? — питає він. — А лишити їх так не вільно, бо сеж є той сирівець, з якого буржуазія фабрикує проти нас армію, коли ми виступаємо на боротьбу за поліпшенє своєї долі".

Таке розуміває питанє ставит перед нами один з товари-шів. Вже одно се питанє є великим поступом вперед. Адже-ж перше той самий товариш не добачував того, що нині не дає йому спокою. Многі товариші самі тепер боять ся згадувати своєю минувшину. Бо коли робітничий темний, то він тоді не за-мічає сам своєї темноти, а такі річи як картографія, п'ятка, пудрування — се для него звичайна житєва буденщина. Навіть не обурюєна. Але скоро він хоч трохи прозріє, він її злякаєть ся.

Тому, товариші, того сиріво не треба лишати. Треба ви-користати кожду нагоду, щоби підійти до него і заглядо з ним заговорити. Треба розкрити йому очі. Се тяжка робота, але влячана. Натомість треба бороти ся з всякими ненадійним і шкідливими елементами внутрі організації, які прилипли до неї з певною цілю, а не ради загального інтересу. Треба дбати про чистоту і дисциплінованість своєї організації. Треба, щоби ті Робітничі Доми, які є вже побудовані, або ще будують ся, щоби вони в першу чергу були школою для робітництва в пов-ним значіню того слова. Інакше вони не будуть стояти на ви-соті свого завдання, інакше, не потрібно їх будувати.

Не дурім себе також надією, що ми вже так много осягну-ли в своїй просвітній і організаційній роботі, що тепер може-

мо дозволити собі на деякий відпочинок. Ні, товариші! Не покладаючи своїх рук, лупаймо довшою скалу темноти і неспівомості. Злучім свої ряди найтісніше, сцентралізуємо свою думку, свою енергію нині ще більше, ніж коли инше. Створім свою власну сильну робітничу літературу, промостім її дорогу до найдальшої закутнини, де живе український робіт-ник, до найбільшої робітничої хатини. Нехай вона говорить до него і до його дітній про його горе, нужду, нехай вказує йому його ворогів та вихід з того тяжкого положення.

Вже вийшов і розсилаєть ся новий журнал для працюючо-го люду "Голос Праці". Се є ще одна наша перемога на просвіт-нім полі. Се є ще один молот, який поможе нам лупати скалу темноти. Треба тільки, щоби зорганізовані робітники взяли сей молот в свої руки і постарались, щоби він виконав своє за-данє. Треба, щоби ви, товариші, поширили сей журнал від хати до хати з рук до рук. Всі філії, відділи і товариства по-винні замовити його як найбільше примірників і продавати на мітингах, представленнях і при кожній иншій нагоді. В журналі порушено всі сторони робітничого і фермерського житя.

Журнал спізнаєть ся ізза навалу роботи в друкарні. Видав-ництво "Пролеткульт" замовило нову машину. І скоро лише машина прийде, опізнєна більше не буде. Дальше на черзі сто-ить видаванє книжок. Треба бубоб подбати про відповідну лі-тературу і для жіночої організації і т. д. і так без кінця. Сего вимагає наш організаційний розвиток, сего вимагає дух часу.

Тож до праці товариші! До завзятої солідарної, сцентралі-зованої праці. Тепер не час на варіканя, на жалі, на розпуску. Не се личить своєму волю пролетарови. Приходить місяць май, протягом якого ми маємо подбати про свою газету "Укр. Роб. Вісті", яка думача нас в одну велику робітничу сімю. Треба, щоби вона була забезпечена, бо вона є мозком нашої органі-зації, бо вона говорить її мовою.

Нехай же місяць май подвоїть число її передплатників! Не-хай місяць май зміцнить і збільшить наші ряди! За роботу, товариші!

Волинськ.

З ПЕРЕПИСКИ ПЕТЛЮРІВСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ.

(Фейлетон.)

Гуд бай, Крутієнку!

Я їду до Генуї. Кидаю все і їду... Можливо, що навіть змі-ню орієнтацію. Осточоргої вже мені ті дячки з автоке-фальної... та й Цигани не лі-пші. Огієнкови написав, нехай їде ковбаси, роботи, а не ав-токефальну будувати...

Голота дурна: навіть такої простої справи, як автоке-фальна не умів повести як слід затримати в тайні її дійсню ціль. Тепер на Україні всі во-робіці швірніають про кур-кулячу церкву. Тільки який-небудь висланий з Варшави дячок заговорить на Україні про автокефальну, а йому сей-час зі всіх сторін у відповідь: — Та яка там, автокефаль-на? Таж то куркуляча, з Вар-шави!

І збирають тепер з церковного золотого і срібла для голодую-чих... Кажуть, що Христос хо-дять пішки, голодний і голод-ний і покликають ся при сім на євангеліє.

— Ви — кажуть — молите ся богу за золото та срібло. І для сєї справи ви засвоюєте автокефальну. А в дійсності се є куркуляча, бо куркулі та-коже люблять золото і срібло. А для бога воно не потрібне. Тому ми забираємо і купимо за него для голодуючих хліба.

Розумієть ся, я, Куркуленко, принципально не маю нічого проти такої назви як "курку-ляча", замість "автокефаль-ної". Се для мене небажана честь бути українським Лютє-ром, або Гусом.

Як ти, Крутієнку, про се ду-маєш?

Справді, заміна автокефаль-ної куркулячої на Україні ме-не дуже тішить... Лише Огієн-ков вчений дурень, що викрив все на верх.

Воно правда й те, що як би він був не викрив, то ніхто й не знав би про куркулячу цер-кву... В сім випадку він спри-чинив ся до сполуаризуваня мого імені. Значить, зробив добре. Розумний з него чоло-вік.

От я вже й не знаю, чи він дурний, чи розумний?

Розумний, бо сполуаризу-вав куркулячою церквою мое імя, а дурень, бо з куркулячої церкви селяни забирають срі-бло і золото для голодуючих. Зрештою, брате Крутієнку, ми скоро вже всі тут подіємо. Наші союзники показують вже нам з Варшави на двері. За "Українською Трибуною" аж затурбуло, так пішла.

З Циганами у мене також ні-чого не вийшло. Ні краю ні столиці їхньої не найшов. Стрі-нув їх мандруючі фіри, інфор-мував ся, чи не треба їм зорга-нізувати правительство...

— Приставай — кажуть — на нашу віру і їди з нами.

Казав, що вчєра піду. Я і так від віри втікаю.

Добре ти радив мені їхати до Генуї. Я на початку не звер-

тав на неї уваги, але помилив ся. Кажуть, що не мліють ся тільки той, хто нічого не ро-бить.

Я думав, що генуїська кон-ференція буде подібна до по-передних аліантських конфе-ренцій. Але бачу, що вона о-перта на фактах. Навіть пред-сідателем її є Факта.

Той Факта думає воювати своїми фактами на конферен-ції проти большевиків, але я певний, що в того Факти чорт має фактів. Я бачу се з перших звітів конференції.

Нещасні дячки з Циганами збили мене з пантелику. Я пев-ний, що если б я був в Генуї на час, то булиб вибрани мєне за предсідателя конференції, бо у мене повно ріжних фак-тів проти большевиків, якими ніякий італійський Факта не може похвалити ся.

Взяти хоч би мої ребра? Іх-ньому технічному положєн-ню може позавидувати навіть економічне господарство Європи. Не ліпше також у мене і з ин-шими внутрішніми справами. Печіники після селянських бубків бовтають ся між кишками, як Петлюра по Тарнові.

Сі факти є найкращими до-казами руйнацької господарки большевиків.

Що не кажи, а був би я в Ге-нуї з своїми фактами предсідателем конференції. Тепер пропало. Хоч пізно вже, але я їду без жадного промедле-нія. Там вже є дехто з нашої братії. Але то все мальконтен-ти.

Наші жовто-блакитники скликали були у Відні "наці-ональний конгрєс", в яким взя-ло участь двайцять громадян і один незалежний. Ухвалли резолюцію від Припяти аж до Чорного моря і аж в п'яточі повезли тихцем до Генуї.

Я так недипломатично не поїду. Я думаю зорганізувати на себе "покушеніє", або бо-дай щось придумати таке, що на мене хтось в дорозі напад-є з цілю політичного убійства. Се зробить в Генуї ефект.

Треба спішити, бо ще до бі-са конференція розідєть ся. От позавчєра вичитав я, що французські делегати вже хо-чуть їхати до дому. Чекають лише на відповідь Пуанкаре. Кажуть, що не хочуть сидіти разом з Німцями.

Брешуть, бігме брешуть. Се їх кортить до жінок, яких Пу-анкаре не дозволив їм взяти з собою до Генуї.

В тій самій газеті вичитав я також, що Німці підписали в Генуї з большевиками дого-вір і сям спричинили великий клопіт великий і малій антан-там.

Знова в иншій газеті вичи-тав, що Німці їхали на конфе-ренцію звичайними Німцями, відтак на конференції оберну-ли ся в Тевтонів, а після підпи-саня з большевиками догово-ру зробились Гунами. І тепер

обидві антанти нічого з ними не можуть зробити.

А Чічерін з Раковським смі-ють ся. Я вірю, що се все ро-бота большевиків. Се вони що хочуть, те з чоловіком зро-блять. Се вони обернули Нім-ців в Гунів.

Пуанкаре дав приказ своїм делегатам мовчїти, але коли Барту побачив Чічеріна, то сейчас почав кричати. А те-пер кричить Факта, Бенєш, Скір-мунт, навіть аж в Парижі сам Пуанкаре почав кричати. А о-дин кореспондент пише (не Ра-дичині, а таки справдішній ко-респондент), що у Франції вся капіталістична прєса дуріє.

Чи ти, Крутієнку, розумієш, що се значить? Не тільки лю-ди дуріють, але прєса... папір, чорнило.

От така то є сила в больше-виків. Я певний, що вони ма-ють якогось чорта в кишках: або діаманта, або... нову еко-номічну політику.

Ох прогавив я, Крутієнку, дорогий час. Але спішусь. Мо-же зорганізує там хоч мал-ько контентів, отих петрушевичів, петлюрівців, вишнявців, гетьманців в одну антанту. Те-пер є антанта велика і антанта мала, а я зорганізує малу з по-довиною, або т. з. відєнську антанту і зроблю себе предсідателем.

Відєнь якраз є пасивним міс-цем для таких піставою з по-довиною організації.

Ах, я чутє не забув дати то-бі деякі інформації про тих за-морських дячків, що збирають ся їхати з Канади на Україну з словом божим. Ще до отри-маня твого листа, я бачив в Андері Левіньського "протокол євангельського собору в Аме-риці", в яким говориться, що після того, як брат Гіра заграв на фортеяні, Павло Крат під-брав такої охоти, що запропо-нував "вислати на Україну що найменше три мільони бі-блів".

Се славна річ, Крутієнку, в теорії, але на практиці вона не варта фунта кляча. Минули ся вже ті часи, що царські гене-рали воювали образами проти Японців. Тепер навіть Врангель таких союзників не прийме, хоч би вони везли з собою 10 мільонів біблів.

Зрештою дай їм адресу Врангеля, бо я буду в Генуї і не буду мати часу німає клопато-ти ся. Адреса Врангеля... гм... Чорт його знає... Забув я його адресу. Ліпше нехай ї-дуть до Петлюри, а той знає адресу Врангеля.

Адреса Петлюри... адр... От прокляті Цигани... Витяго-ули з кишені записку книжочку з адресою Петлюри...

Нехай їдуть на Балкан і кру-тять ся між Букарєстом, Біл-городом і Софією, там дєсь його полюблять.

Листи до мене тепер адресуй так: Генуя. Високоповажаному предсідателеві малої з помо-виною антанти мальконтєнтів, Паньковий Куркуленко, з по-шаною доручити у власні ру-ки.

Слідуючу ноту пришло тобі з Генуї.

Гуд бай... Їду пошукаю під-воду та розпитаю, куди шлях до Генуї і їду се єї ноці.

Твій Куркуленко.

Репатріяція членів б. армії Петлюри.

У Варшаві відбували ся на протязі цього місяця пере-говори між досольством Ра-дянської України і між поль-ським міністерством зако-рдонних справ в справі репат-ріяції членів армії Петлюри.

На засіданю дня 3. марта оста-точно вирішено, що на основі додаткової ноти українського уряду до польського з дня 24. лютого 1921 р. польський уряд готить ся на репатріяцію ар-мії Петлюри. Сю справу пере-дамо мішаній комісії, до якої український радянський уряд вислав дня 8. марта окремих меморіал, В.У.Д.В.К. оглодос-вір і сям спричинили великий клопіт великий і малій антан-там.

Левин.

НАФТА І САМОСТІЙНІСТЬ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

Безсмертний учитель міжнародного пролетаріату Карло Маркс учив, що основу всіх політичних стремлень, усіх революційних рухів та змагань творять економічні причини. Кождий рух, кождо війну, викликають відносини, які створюють господарчий розвій даного часу. Ми живемо в часі, коли капітал, ставши імперіалістичним великодержавним, не маючи вже сили, змоги та вміння створити однолітнього весівського, господарства, виливаєть ся у кривавих війнах; кождий творчі чинники стають руйнівними, гнетуть людство.

І тоді починаєть ся на жите і смерть боротьба поміж спрелатаризованим та скниеним у низини нужди людством а горстоку капіталістичні, які сконцентрували у своїх руках усе добро на землі, аде які сцило внутрішньої будови капіталізму не можуть одначе сповинити тих завдань, які ставлять їм вимоги господарчого розвою світу нашої доби.

Завданем цієї статі буде розясинити питане про ролю, яку відіграла Східна Галичина в розвою капіталізму, її теперішнє становище, і яку ролю може вона відіграти в майбутньому, себто до часу, доки пролетаріат не скине панованя капіталізму та доки не зинищить вський гніт та визиску людини людиною і не запровадить ладу опертого на колективній співпраці всіх людей для добра цілого людства.

Східна Галичина посідає великі матеріальні багатства, що все були ласим куском та приманою для міжнародного капіталу. В першу чергу має великі природні, земельні багатства, як: нафту (княпячку), дерево, сіль, залізо, фосфорити, гіпс, бурій вугілля, потасову сіль, цемент, вапно, а крім того ще збіже і худобу. Сирівець цікавий для усіх капіталістів промислово високорозвинених країн, се багаті поклади східно-галицької нафти (княпячки). Помінаючи вже такі нафтові виробі, як свитильну нафту (карасін), якою світить се велика часть людства, або мазь, без якої сьогодні неможливо увинти собі залізниця та фабрик, остає ще бензина, на якій спираєть ся весь індустріальний розвій в рамках сучасної модерної техніки. Без бензини не можуть

існувати модерні експлозивні мотори (самоходи, літаки, підводні лодки і т. д.) а ролю княпячку в нові часи гонять залізниця а від хвилі заведена нафтового опалу на кораблях, ропа стає одним з найважйіших сирівців. Тому, що Галичина після Румунії є найбагатшою нафтовою країною Європи, то кождому стають ясні причини великого заінтересованя всіх імперіалістичних держав долею Східної Галичини.

Вдовж цілого північного Півкарпата, від ріки Раби до Черемошу, близько на довжині 365 км. простягають ся східно-галицькі нафтові терени. Кількість княпячки геологічними оцінюють на 470.000.000 тон, не вчислючи великих покладів земного воску (оцокериту). До інтензивнішого добуваня роли приступлено щойно після заведеня калітського способу верченя, саме в році 1863; тоді добуто около 5000 тон. В році 1909 добуто 2.060.340 тон, в році 1920 — 7.648.000 тон. Добуванем роли займали ся по більшій часті заграничні капіталісти, доючи місцевим дрібним власникам нафтових теренів тільки якийсь малий відсоток (ренту). Спершу добували ропу вздовж цілого Півкарпата, та коли в Дрогобичині надрафлено на великанські тріскаючі жерела княпячки, всю увагу звернено на околиці Дрогобиччини. Сьогодні добувають ропу головно в Бориславщині; в менших розмірах у Слободі Рунгурській на Коскутто та в Космачі на Косівщині. Видобуту ропу чистять при помочі дестіляції і розкладають її на бензин, свитильну нафту, парафіну та мазь.

І ся зеленковата густа галицька ропа відіграла важну ролю в міжнародному розвою продукції, як також мала все рішачючий вплив на соціально-політичні зміни звязані зі Східною Галичиною в минувшині, як також нераз ще рішчить про її долю в майбутньому.

II. ПРОБЛЕМА ПІДНЕСЕННЯ ПРОДУКЦІЇ.

Піднесене продукції! Ось слова, які чуємо щодня у всіх промовах державних діячів усіх країн. Ми сами закінчили наш попередній виклад висновком, що те реальне піднесене життєвого добробуту пролетаріату, якого він ніни домагаєть ся, можливе лише при умові швидкого грунтовог піднесена продукції. Ми довели, що зруйнований війною капіталізм не може досягти того піднесена. І взагалі в капіталістичному устрою не можливо досягти максимальної дохідності. Щоби се доказати, аналізуємо ми з початку загальні умови дохідності. Се значить: дослідимо фактори дохідности праці у витворено матеріальних багатах, потрібних для загального вжитку, що остро відіражаєть ся від питаня рентабілітета (дохідности) капіталу, вкладеного в продукцію. Рентабілітет в капіталістичному розуміню гальмує піднесене продукції, стоить на перешкоді досягненя максимальної продуктивности у витворено цінностей, необхідних для широкого загального вжитку. — Дохідність праці кождого народу залежить в першій лінії від природних умов, від так званих "віковичних факторів".** — Через те, що ці фактори змінюють ся лише дуже поволу, ми можемо вважати їх за постійні і незмінні і на сій підставі не спиняєть ся на них при розв'язаню нашої проблеми.***

** Понятє се введено К. Ревеком: "Grundlagen und Entwicklungsziele der Oesterreichisch-ungarischen Monarchie".

*** Маркс, котрого досліджуваня мали своїм центром не продуктивність праці у витворено цінностей загального вжитку, а висисне еста вартості і надарности, дає понятє продуктивности, яке своїм загальним змістом частково покриваєть ся з нашим понятєм продуктивности, котре базуєть ся на цінности загального вжитку: "Продуктивність праці опреділяєть ся багатства умо-

менького капіталу. Французькі та англійські капіталісти вложили також якусь малу часть своїх капіталів у Східну Галичину, та головними напями східно-галицької кольонії були Німці. Згідно з політикою центрів супроти своїх кольоніальних земель, творила Галичина країну, що доставляла сирівець, який перероблювано в промислових осередках, а саме: на Угорщині та в Австрії. В Галичині було все го дві більшій рафінерії: в Дрогобичі та Печеніжині, і кілька менших, які переробляли лише від 20—30% всеї видобутої роли, а останиу кількість вивозено до матірніх країн, а саме: до Австрії та Німеччини.

І коли візьмемо під увагу те, що наприклад перед війною свитильна нафта в Німеччині була значно дешевша, як на місці добуваня в Галичині, то кождому стане ясно, що Східна Галичина була звичайною кольонією промислової Німеччини. Галицькі кольоніальні консументи, робітники і селяни, зі своїх і так малих заробітків мусили покривати кошта безглуздої капіталістичної конкуренції з иншими нафтовими англійськими та французькими конкурентами.

З вибухом світової війни, себто тоді, коли високорозвинені капіталістичні держави кидають ся в боротьбу за право посіданя кольоній, які вже передатим міжнародній капіталу зумів захопити та поділити між собою, на арену боротьби виходить і Галичина. Боротьба за кольонії се вислів господарчого стану капіталістичних держав, яких продукція вже задираєть ся в рамках своєї власної держави, і тому шукає розширеня та збільшеня "ринків свогого збуту". І як німецький капітал, мостячи шлях багалдській залізниці, хотів наложити свою руку на англійські поклади нафти в Мезопотамії та Персії, що і стало одною з головних причин війни, так само і східно-галицька нафта відіграла велику ролю в перебігу та висліді світової війни. Коли німецькі імперіалісти побачили, що одним замахом не побідять противника, то звернули вони сейчас свою увагу на східно-галицькі нафтові терени. Бажаючи забезпечити можливість існуваня своєї високорозвиненої промисловости у таким чином мати змогу поборювати силу своїх противників, вони кинули ся на здобутє східно-галицької нафти, якої потрібно було їм для удержаня своєї воєнної флотии, в пер-

шу чергу підводних лодок. І ми знаємо, що вони, зібравши всі сили, проломали російський фронт під Горіаісами і таким чином, забезпечивши собі нафтові терени, लागдили ся до довгої боротьби. З тих же самих мотивів і саїдуочий наступ випав якраз на Румунію, де можна було захопити найбагатші в Європі нафтові жерела.

Після розвалу центральных держав, себто після побіди антантського капіталу, кольоніальне питанє Східної Галичини, то значить, хто має право висисати східно-галицькі нафтові багатства, відбило ся також на вирішеню долі Східної Галичини. Українська галицька дрібна буржуазія, захопивши владу в свої руки, забула на те, що причиною світової війни була боротьба за багаті кольонії, почала на свою руку господарити продукцією нафти, і нарушила тим свята для капіталістів приватну власність на право визиску кольоній.* І не помогли запевненя, що вони не большевики, не помогли антантські місці, не помогли закони на право самоозначеня народів, які поставив гуманіст Вилсон. Антантські капіталісти знали лиш одно, а власне, що галицька держава поважилась поствити свою руку на ті поклади сирівців, за які вони провадили криваву війну. Наслідки всім звісні. Озброєні антантою війська Галера напали на Східну Галичину і вигнали галицькі війська з нафтових теренів. Галицький дрібнобуржуазний уряд і галицьке військо страляли економичні бази існуваня, не стало нафти, не було зліжки взяти ні мушці, ні одні, ні гроши. Немигучий упадок прийшли "ринки свогого збуту". І як німецький капітал, мостячи шлях багалдській залізниці, хотів наложити свою руку на англійські поклади нафти в Мезопотамії та Персії, що і стало одною з головних причин війни, так само і східно-галицька нафта відіграла велику ролю в перебігу та висліді світової війни. Коли німецькі імперіалісти побачили, що одним замахом не побідять противника, то звернули вони сейчас свою увагу на східно-галицькі нафтові терени. Бажаючи забезпечити можливість існуваня своєї високорозвиненої промисловости у таким чином мати змогу поборювати силу своїх противників, вони кинули ся на здобутє східно-галицької нафти, якої потрібно було їм для удержаня своєї воєнної флотии, в пер-

* У своїх нотах і проектах в справі Східної Галичини (проект Бергольмьєра, рішенє мирової конференції) антанта кааде найбільшу вагу на питанє принадлежності і власности нафти та нафтових теренів.

Як доносить "Беларускі Звон" з 25. січня с. р., рішенєм шкільного інспекторату в Новгородку знесеню викладову білоруську мову в білоруських школах. "Język białoruski" — як зазначено в обіжнику інспекторату — "traktować należy jako przedmiot, ucząc w którym oddzielić po trzy godziny tygodniowo".

Під продуктивності праці розуміємо ми ріжницю у видатности (дохідности) праці, яка полягає на вживаню ріжних засобів продукції.

Колі всі інші умови однакові, залежить продуктивність праці від роду засобів (средств) продукції, якими користують ся робітники. Характер средств продукції опреділяєть при цьому також менший чи більший ступень кооперації. Факти сього роду загально відомі і не потребують спеціальних доказів. Група робітників, зібрана в модерній ткальній фабриці обиви, виробляє в кілька разів, в деяких випадках у тисячу разів більше, ніж виробляє те саме число робітників ручним, ремісничим знарядем. Чим більше е постійний капітал (тобто продукційний апарат) якоїсь країни у відношеню до числа мешканців (населеня), тим більше е етеріс парibus продуктивність і видатність праці.

Під інтензивності праці розуміємо ми ріжницю у видатности (дохідности) праці, яка полягає на ріжниці в кількості і користности продукційних рухів, які доконує робітник в одиницю часу протягом довшого робочого періоду.** Колі всі інші умови однакові, залежить дохідність (видатність) праці від того, як вправляєть ся робітник зі средствами продукції. "Інтензивність праці чи величина її інтензивности — се певна скількість праці витраченої

** На підставі сього розуміня висовуєть ся довгота робочого дня як спеціальной фактору інтензивности, а в зв'язку з сям і проблема владу скороченя робочого дня. Маркс вважав довготу робочого дня та інтен-

ЗЛОЧИННА РОБОТА СОЦІЯЛ-РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

(Зізнаня Лілі Коноплєвої, визначної членкині партії с.-р.)

(Продовженє.)

Після ліквідації я вийшла тимчасово в Петроград, де задержалась до середини липня. По дозвілі в Петроград (їхала через Вологу) завезла з Вологди до Петрограду частину експропріованих в потягу між Вологдою і Вяткою групою Семєнова гроши, призначені для петроградської воєнної і боевої роботи і часть оружя боевиків. Більшу частину експропріованої суми завоїв в Москві Семєнов і віддав Ц. К. П. С.-Р.

По приїзді в Петроград, воєнна комісія при Ц. К., котрою була членом, припоручила мені організацію роботи в Балтійській флотії. Я вела роботу на воєнних кораблях, які стояли на Неві і в Кронштаді. На кораблях вищувавалось матросів, офіцерів соц.-революціонерів, або співчуваючих, котрі повинні були вести там агітацію і пропаганду і організувати ячейки. Ціль була — повстанє проти большевиків. Була ячейка з кількох людей на кораблі "Андрей Перовзваний", на "Республіці" однієї чоловік і ще на однім торпедовці (забула назву) і кількох робітників на доках. При таких силах ми змогли дати в Кронштаді кілька публичних лекцій-мітінгів (при ворожій відношеню матросської і робітничої маси і кронштадського Союзу) і провєсти в Совіт одного соц.-рев. і двох співчуваючих, котрі там існували деякий час, як фракція соц.-революціонерів. В Петрограді у нас була створена невелика група з 5—6 людей представників кораблів, стоявших на Неві, головним робом з тралерів (назви тепер не пригадую). Зібраня представників кораблів відбували ся в приміщеню Василєвостровського району комітету партії соц.-революціонерів. Им давало ся партійну літературу, листовки. Було устроєно 1—2 мітінги для матросів. Вся та робота, як і робота в червоноармійських частинах, велась з рахунком на довстанє. Відмовою меніюї дивізії від розоруженя являло ся привідом до спроби повстаня — така була думка частини воєнних робітників. Питанє було поставлене на ширшій засіданю воєнної комісії, де були присутніми Гоц, Ліхач, Берг, Флекель, Семєнов, я, Ганжумов (командант Обуховського ра-

йону). Ми пропонували здушити відмовленє від розоруженя з тимчасовим закритєм Обуховського заводу і страйками використати для захопленя власти в Петрограді. Боеві робітничі організації були у всіх районах, були такі воєнні сили, як бронєва дивізія. Але більшість проти голосів Семєнова і мого предложєнє відкинула ізза поглядів, що нема певних шансів на успіх.

Відтак наступив в маю розгром червоноармійського відділу воєнної комісії (зіслати арештовані Р. Р. Леннер, полк. Постніков і цілий ряд відвічальних робітників), розоруженє полків, які були під нашим впливом, і безрезультатній заклик зібраня уповноважених до робітників, який і вів переговори керівителєм страйку, замість загальною в петроградських масштабі, розоруженє мінної дивізії, все те позбавило конкретного грунту для веденя дальшої воєнної роботи. Не було сил, не було народних мас, на котрих опиралась би вся робота. Рішеню було залквідувати в Петрограді воєнну роботу, а всіх робітників, як воєнних, так і боевиків, за виймом центрального летючого боевого відділу, перевезти на північ — до Архангельська і на схід — за Волгу, де в той час створились фронт.

Верну ся тепер трохи назад. Боева робота, організація боевих робітничих груп у всіх районах Петрограду розпочала свою роботу приблизно в грудня 1917 р. На початку те були організації, створені спеціально для оружного виступу на случай розігнаня установчих зборів і повинні були представляти авангард народних мас, повставших для оборони установчих зборів; пізнійше, після розігнаня У. С., ці організації існували і розвивали свою роботу з цілю повстаня проти власти Совітів. За період з січня 1918 р. до липня того самого року загальною числом туди післані були члєни відділу Гвозд, Усов і Зелєнков, котрі до прибуття в Москву відібули повинні були найти поєшканє і розпочати висліджуванє. В червні члєн відділу робітнич Сергєєв убив Володарського. На другий день в газеті появилась заява від імені Ц. К., що партійні організації не мають нічого спільного з убійством, а через мене від імені Ц. К. переказано Семєнову розпорядженє про негайний виїзд з Петрограду всієї воєної групи. Атенат на Зіновєва тимчасово відложено, і група, крім мене, виїхала в Сибір; крім того, в кождім районі були кандидати на боевиків, менше активні елементи. На початку робота боевих груп заключалась в кождім районі їхнього положеня, в агітації серед жовірів і матросів. Пізнійше до той підготовчої роботи прилучилась дійсна — експропріація а відтак і терор.

Але інтензивність праці має і квалітативний (якощий) бік: чи не псуєть ся на дармо матеріял, чи не зинищить ся знарядє, чи відповідає переведена праця по якості постваленю воно залежить від праці, обхоплюємо ми понятєм інтензивности праці.

Таким чином інтензивність праці почасти залежить від волі робітників, почасти ж е незалежною від їх свідомої волі: на неї впливають — харчованє робітників, умови мешканя, індивідуальний нахил до той чи иншої праці і инші фактори психологічні моменти. Грунтоучись на нових основних спостереженях, ми виступаємо проти механічного погляду, властивого і Марксові, що немов би видатність праці залежить виключно від роду вжитих средств продукції (зокрема від знарядя продукції), що немов би "машина вживає робітника" і тому робітник конечно примуцений приласувати інтензивність своєї праці до бігу машини.

Нарешті, коли візьмемо на увагу наряд, як продукуючу цілість, то загальний продукт його праці — при даній раціональности, продуктивности та інтензивности — буде залежати від того відношеня, яке е між продуктивно-працюючими і лише споживаючими.

** Маркс: "Kapital" I, 457.

зінність праці факторами продукуюча вартості. "Равное скороченє робочого дня, сильно відбиваючись на розвизку продукційних сил та на економії продукційного процесу... примуше робітника до більшої витрати енергії в ті самі часі, до більшого напруженя робітничої сили, до густійшого виповненя пор робочого часу, тобто до конденсації праці... до такого ступня, якого можна досягти тільки при скороченні робочим днє. Се витягненє (виписенє) більшої маси праці в певний період часу вважеть ся за більшу скількість праці. Побіж опшоєної величини міри часу праці, виступає тепер міра ступня її конденсації (згушеня). Більш інтензивна година десятигодинного робочого дня містить тепер стільки або й більше праці, тобто витраченої робочої сили, ніж "пориста" година двадцятигодинного робочого дня". — Маркс: "Kapital", стр. 354, 1.

Ми не беремо сього під увагу через те, що привільмо за міру інтензивности пересічну інтензивність праці за довгий період праці.

(Дальше буде.)

Руководство боевими групами приблизно в лютім передано було робітничими Кононови — старому боевику, але що він в своїй роботі виявив мало дисциплінованости і много сепаратизму, петроградське бюро Ц. К. передало сей відділ Блюменталю, а що сей зовсім не надавав ся до сей роботи, то при кінці марта чи на початку цвітня — Г. Семєнову. Із всіх районних груп Семєнов підібрав невелику боеву центральну групу, яка виконала на початку цвітня мілітонову експропріацію в потягові; пізнійше ся група, збільшивши себе чисельно, взялась до терористичної роботи. Так організував ся летючий боевий відділ п. с.-р.

Партія дала санкцію на терористичну роботу і на виконуванє експропріацій. В період петроградський про побуту групи знав А. Р. Гоц, в період московський — члєн Ц. К. Донський. З ними мав зв'язь і вів переговори керівителєм асшого відділу Г. Семєнов. Даючи дозвіл на експропріації, відвічальні члєни Ц. К. передали, що вони не повинні виконувати акт партійні акти, що партія їх своїми не признає, але терористичні акти если не тепер, то пізнійше партиї признає отверто. Так заявив Семєнов на зібраню відділу, так заявив він мені особисто, те саме сказав мені А. Р. Гоц під час мого побаченя з ним з Москві при кінці липня.

Летючий відділ в Петрограді ринив виконати терористичні акти на Зіновєва і Володарського і в Москві на В. І. Леніна і Л. Д. Троцького і для сего туди післані були члєни відділу Гвозд, Усов і Зелєнков, котрі до прибуття в Москву відібули повинні були найти поєшканє і розпочати висліджуванє. В червні члєн відділу робітнич Сергєєв убив Володарського. На другий день в газеті появилась заява від імені Ц. К., що партійні організації не мають нічого спільного з убійством, а через мене від імені Ц. К. переказано Семєнову розпорядженє про негайний виїзд з Петрограду всієї воєної групи. Атенат на Зіновєва тимчасово відложено, і група, крім мене, виїхала в Сибір; крім того, в кождім районі були кандидати на боевиків, менше активні елементи. На початку робота боевих груп заключалась в кождім районі їхнього положеня, в агітації серед жовірів і матросів. Пізнійше до той підготовчої роботи прилучилась дійсна — експропріація а відтак і терор.

Для саїдження за Урицьким я нашла кімнату на 9-ій лінії Василєвського Острова, проти дому, в якій він мешкав, була в його помешканю, хазяйка якого була денничкою, до котрої я ходила літчити спеціально для сей цілі зломаний зуб. Одночасно з тим я вела також роботу для підготовленя експропріації. Плановано експропріацію театральної каси державних театрів, де, після наших відомостей, збиралась часом велика сума, опісля якогось корабельного товариства на набережній і вуглі 12-ї лінії.

В середині червня я післала Семєнову телеграму, що атенат на Урицького можна виконати. Одночасно з тим мене покликали в Москву, де після постанови летючого відділу повинна була лишитись. Перед виїздом висліджувавє Урицького я передала боевику Василєвостровського району Зеймови. Він незадовго виїхав з Петрограду і роботу заперестано. Пізнійше, в серпні, Урицького убив Канєгієр, який не мав ніякого відношеня до нашого відділу.

(Кінець буде.)

Церковне срібло на поміч годолуччю.

МОСКВА, 5. цвітня. — Конфіската церковних скарбів на допомогу голодуючим дає знамениті результати. З перших двайцять п'ять московських церков, в яких переведено вже ревізію, винесено 10.548 фунтів срібла.

ЕКОНОМІЧНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ДИКТАТУРИ.

Переклад П. Христюка. (Продовженє.)

II. ПРОБЛЕМА ПІДНЕСЕННЯ ПРОДУКЦІЇ.

Піднесене продукції! Ось слова, які чуємо щодня у всіх промовах державних діячів усіх країн. Ми сами закінчили наш попередній виклад висновком, що те реальне піднесене життєвого добробуту пролетаріату, якого він ніни домагаєть ся, можливе лише при умові швидкого грунтовог піднесена продукції. Ми довели, що зруйнований війною капіталізм не може досягти того піднесена. І взагалі в капіталістичному устрою не можливо досягти максимальної дохідности. Щоби се доказати, аналізуємо ми з початку загальні умови дохідности. Се значить: дослідимо фактори дохідности праці у витворено матеріальних багатах, потрібних для загального вжитку, що остро відіражаєть ся від питаня рентабілітета (дохідности) капіталу, вкладеного в продукцію. Рентабілітет в капіталістичному розуміню гальмує піднесене продукції, стоить на перешкоді досягненя максимальної продуктивности у витворено цінностей, необхідних для широкого загального вжитку. — Дохідність праці кождого народу залежить в першій лінії від природних умов, від так званих "віковичних факторів".** — Через те, що ці фактори змінюють ся лише дуже поволу, ми можемо вважати їх за постійні і незмінні і на сій підставі не спиняєть ся на них при розв'язаню нашої проблеми.***

** Понятє се введено К. Ревеком: "Grundlagen und Entwicklungsziele der Oesterreichisch-ungarischen Monarchie".

*** Маркс, котрого досліджуваня мали своїм центром не продуктивність праці у витворено цінностей загального вжитку, а висисне еста вартості і надарности, дає понятє продуктивности, яке своїм загальним змістом частково покриваєть ся з нашим понятєм продуктивности, котре базуєть ся на цінности загального вжитку: "Продуктивність праці опреділяєть ся багатства умо-

Змінні фактори е саїдуочі: 1) раціональність праці, 2) продуктивність праці, 3) інтензивність праці і 4) відношенє між продуктивною (чи продукуючою) і непродуктивною (непродукуючою) частиною даного народу.

Під раціональності праці розуміємо ми ту ріжницю в дохідности (видатности) праці, яка полягає на інтелектуальній якості робітника а також і керовничих продукційного процесу. Колі всі інші фактори однакові, залежить продуктивність праці від психічних факторів: від загальної культури, фахової освіти, раціонального способу праці учасників продукційного процесу. Ми наведемо тут лише два приклади. В Китаю було побудовано англійськими фабрикантами ткальні з такими самими механічними ткацькими станками, як і в Ланкашир. Але показало ся, що ці ткальні, не зважаючи на дуже довгий робочий день і на незвичайно низьку заробітну платню, були непродуктивні не тільки в нашій розуміню, але зовсім нерентабельні і в капіталістичним розуміню. Колі англійський ткач воєни може обслужувати чотири а навіть шість ткацьких станків при повній їх швидкості, треба було ставити двох китайських робітників біля одного ткацького станка і до того ж ще зменшувати його біг; та не зважаючи й на се ткацькі станки в Китаю пересічно простояють що дня дурно, або працюють надарно далеко більше часу, ніж в Англії. Подібні спроби було зроблено і в Японії.*

Ще більш інтересним е саїдуочє: Я перевів на основі "Annuaire de la statistique agricole internationale 1915" досвід над причинами ріжної продуктивности хліборобства в європейських країнах. Для сей цілі взяв я цифри загального середнього врожаю чотирох головних хлібів (пшениці, жита, ячменю і вівса) за період з 1905 по 1914 рік з одного гектара і по-

* К. Кох: "Die Industrialisierung Chinas". O. Viallatte: "L'avenir economique du Japon" і инші автори.

ми, між иншим ступнем пересічної вправности робітників, ступнем розвитку науки та в технологічного зунжтованя, суспільною організацією продукційного процесу, обємом і здатністю до роботи — засобами продукції і нарешті, природними відносинами. — Маркс: "Kapital".

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ПЕРША ЛАСТІВКА.

Келгари, Алта.

Дорогі Товариші! Сьогодні Ужасні Загадкові Річки Зборили Товариство Укр. Роб. Дім і вивели його на вулицю під назвою "Пролетарська Культура".

З товариством прийомом, Я. Мойсок, секр.

Товариство Самообразовання в Келгари є першим товариством з провінції, яке поспішило з собою, так сказати, членською вкладкою до видання "Пролетарська Культура".

ВІДЗІВКА ДО УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В ЕСПЕНОЛА, ОНТ.

Товариші Робітники і Товарищи Робітниця! Вже рік минув, як в нашій місцевості існує Товариство Укр. Роб. Дому, в котрому гуртують ся ті робітники, що прагнуть в користь робітничих інтересів.

Товариші робітники! Як вже пошито наклади, а старата ся підняти що то є робітниче товариство і що воно означає.

З РОБІТНИЧОГО ЖИТТЯ В ОШАВА, ОНТ.

Читачі дописі в "Укр. Роб. Вісти" про життя та робітничий рух в різних місцевостях Канади, хочеть ся сказати дещо і про робітничі життя в нашій місцевості.

З РОБІТНИЧОГО ЖИТТЯ В ДОМ МАПІ, ОНТ.

Дорогі Товариші! Послали нам \$5.00, з котрих \$4.00, передплата, а \$1.00 прехового фонду на "Укр. Роб. Вісти".

ЖІНОЧИЙ РУХ В ТОРОЛД, ОНТ.

Жіночий відділ при Укр. Роб. Домі в Торолді зібрав організовані 26. марта с. р. Хоч наша організація в Торолді існує лише літні роки, то однак від самого початку її засновані жінки-робітнички брали в її активну участь.

З РОБІТНИЧОГО ЖИТТЯ В МУС ДЖО, САСК.

В сій місцевості є вельми велике число українських робітників, і між ними єможність створювати ся з інших робітничих організацій.

ПРО "ГЕРАЗИД" В СТАРИМ КРАЮ.

Вівак, Саск.

Товаришу Редактор! Я, Анна Бойчук, проживаю 28. впр. в Галічці, села Торгована Півн. в Горелівці і хочу сказати про життя про життя в Галічці під пануванням польської шляхти.

ПІД УВАГУ НЕЗАДОВОЛЕНИМ.

Летричка, Алта.

Вогато років перебував в сій країні і приходило ся часто зустрічатися з ріжними людьми.

З РОБІТНИЧОГО ЖИТТЯ В ДОМ МАПІ, ОНТ.

Дорогі Товариші! Послали нам \$5.00, з котрих \$4.00, передплата, а \$1.00 прехового фонду на "Укр. Роб. Вісти".

ЖІНОЧИЙ РУХ В ТОРОЛД, ОНТ.

Жіночий відділ при Укр. Роб. Домі в Торолді зібрав організовані 26. марта с. р. Хоч наша організація в Торолді існує лише літні роки, то однак від самого початку її засновані жінки-робітнички брали в її активну участь.

З РОБІТНИЧОГО ЖИТТЯ В МУС ДЖО, САСК.

В сій місцевості є вельми велике число українських робітників, і між ними єможність створювати ся з інших робітничих організацій.

З РОБІТНИЧОГО ЖИТТЯ В МУС ДЖО, САСК.

В сій місцевості є вельми велике число українських робітників, і між ними єможність створювати ся з інших робітничих організацій.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 2. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 9. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 2. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 26. марта відбули ся квартальні збори філії Укр. Р. в Дромгелер, Алта.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБИ "МОЛОТ"

сатирично-гумористична часопись

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одиноку українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"

орган Комуністичної Партії Сх. Галіччини.

ЧИТАЙТЕ!

"Українські Щоденні Вісти" — це одинока робітничая часопись в Злучених Державах, яка обороняє інтереси українських робітників

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 2. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 9. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 2. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 26. марта відбули ся квартальні збори філії Укр. Р. в Дромгелер, Алта.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБИ "МОЛОТ"

сатирично-гумористична часопись

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одиноку українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"

орган Комуністичної Партії Сх. Галіччини.

ЧИТАЙТЕ!

"Українські Щоденні Вісти" — це одинока робітничая часопись в Злучених Державах, яка обороняє інтереси українських робітників

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 2. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 9. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 2. вівторга відбули ся збори Укр. Роб. Дому в Монд, на яких з'явилось 12 членів.

КВАРТАЛЬНЕ СПРАВЗДАНИЕ У КР. РОБ. ДОМУ В МОНД, ОНТ.

Дня 26. марта відбули ся квартальні збори філії Укр. Р. в Дромгелер, Алта.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБИ "МОЛОТ"

сатирично-гумористична часопись

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одиноку українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"

орган Комуністичної Партії Сх. Галіччини.

ЧИТАЙТЕ!

"Українські Щоденні Вісти" — це одинока робітничая часопись в Злучених Державах, яка обороняє інтереси українських робітників